

วิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของผู้เพาะเลี้ยงจระเข้ที่มีต่อ

นโยบายการค้าสัตว์ป่า

CROCODILE CULTIVATORS' OPINIONS TOWARD

THE WILDLIFE TRADE POLICY

นายไพโรจน์ หน่ยมี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2550

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารทรัพยากรป่าไม้)

ปริญญา

การบริหารทรัพยากรป่าไม้

โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ความคิดเห็นของผู้เพาะเลี้ยงจระเข้ที่มีต่อนโยบายการค้าสัตว์ป่า

Crocodile Cultivators' Opinions Toward the Wildlife Trade Policy

نامผู้วิจัย นายไพโรจน์ หน่ยมี

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รองลาภ สุขมาสรวง, Ph.D.)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์อุทิศ กุญอินทร์, Ph.D.)

กรรมการ

(อาจารย์สุทธิสศักดิ์ สินธุนาวา, D.P.A.)

ประธานสาขาวิชา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดลดาวัลย์ พวงจิตร, D.Sc.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์วินัย อากงหาญ, M.A.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความคิดเห็นของผู้เพาะเลี้ยงจระเข้ที่มีต่อนโยบายการค้าสัตว์ป่า

Crocodile Cultivators' Opinions Toward the Wildlife Trade Policy

โดย

นายไพโรจน์ หน่ายมี

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทรัพยากรป่าไม้)

พ.ศ. 2550

ไพโรจน์ หน่ยมี 2550: ความคิดเห็นของผู้เพาะเลี้ยงจระเข้ที่มีต่อนโยบายการค้าสัตว์ป่า
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทรัพยากรป่าไม้) สาขาการบริหารทรัพยากร
ป่าไม้ โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา ประชานกรรมการที่ปรึกษา:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์รองลาภ สุขมาสรวง, Ph.D. 99 หน้า

การศึกษาความคิดเห็นของผู้เพาะเลี้ยงจระเข้ในประเทศไทย ต่อนโยบายการค้าสัตว์ป่า
ดำเนินการ โดยใช้ฐานข้อมูลที่กรมประมง ได้เก็บรวบรวมไว้ในปี พ.ศ. 2549 ร่วมกับการใช้
แบบสอบถามเพื่อศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจสังคมบางประการของผู้เพาะเลี้ยงจระเข้ นอกจากนี้
ได้ศึกษาเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่างๆที่มีต่อนโยบายการค้าสัตว์ป่า และทำการเปรียบเทียบ
ระดับความคิดเห็นที่แตกต่างกันนั้นให้เป็นตัวแปรอิสระ ต่อนโยบายการค้าสัตว์ป่าที่เป็นตัวแปร
ตาม โดยพิจารณาเฉพาะที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการศึกษาที่ได้จากตัวอย่างจำนวน 186 ตัวอย่าง จากจำนวนผู้เพาะเลี้ยง 639 ราย แสดง
ให้เห็นว่า ผู้เพาะเลี้ยงจระเข้ส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุในช่วงระหว่าง 36 – 45 ปี ส่วนใหญ่สำเร็จ
การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มีประสบการณ์ในการเพาะเลี้ยงจระเข้น้อยกว่า 5 ปี ผู้เพาะเลี้ยง
จระเข้ที่ได้จากตัวอย่างส่วนใหญ่พบว่ามิได้วัตถุประสงค์ในการเลี้ยงเพื่อขุนให้โต ฟาร์มส่วนใหญ่ไม่
มีนักวิชาการสัตวบาล หรือสัตวแพทย์เป็นที่ปรึกษาประจำฟาร์ม และยังพบว่าผู้จัดการฟาร์มส่วนใหญ่
มีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับนโยบายการค้าสัตว์ป่าของประเทศน้อย

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของเจ้าของฟาร์มต่อนโยบาย
การค้าสัตว์ป่าเป็นไปในด้านที่ดีโดยได้ผลคะแนน 3.69 จากคะแนนเต็ม 5.00 ปัจจัยที่มีผลต่อความ
คิดเห็นของเจ้าของฟาร์มที่มีต่อนโยบายการค้าสัตว์ป่าของประเทศ ได้แก่ ระดับการศึกษา และ
พื้นฐานความรู้เกี่ยวกับนโยบายการค้าสัตว์ป่าของประเทศ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องนี้
ในขั้นต่อไป ตลอดจนแนวทางในการจัดการเรื่องกฎระเบียบ ที่จกเอื้ออำนวยให้เกิดการเพาะเลี้ยง
จระเข้ให้กว้างขวางเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น ได้เสนอไว้ในการศึกษา

Pirote Naimee 2007: Crocodile Cultivators' Opinions Toward the Wildlife Trade Policy. Master of Science (Forest Resource Administration), Major Field: Forest Resource Administration, Interdisciplinary Graduate Program. Thesis Advisor: Assistant Professor Ronglarp Sukmasuang, Ph.D. 99 pages.

The study of crocodile cultivator's opinion of Thailand toward the wildlife trade policy was proceeded by using 2006 crocodile cultivation database that was registered by Department of Fisheries. The study also used the questionnaires to investigate the opinions. The objectives were to determine some socio-economic characteristics of those crocodile cultivators. The several opinion levels toward wildlife trade policy were investigated and the comparisons between opinion levels that used as independent variable and wildlife trade policy that used as dependent variable were tested. The significant difference was determined at 0.05 levels.

The results from 186 sample sizes that collected from 639 of the total showed that most of the crocodile cultivators were male that had age ranged of 36 – 45 years old. Most of them had only high school educational level and also had less than 5 years in the field of crocodile cultivation experience. The main objective of crocodile cultivation that collected from the sample was to grow the animal. Most of the samples showed that there had no animal husbandry or veterinary medicine consultancy in their farms. The results also found that most of the farm managers had little background of wildlife trade policy information.

Nevertheless the result showed that the opinions of the farm owners toward the wildlife trade policy were in the positive way with 3.69 score levels out of 5.0. Several factors that affected to the farm owner's opinion were educational levels and their information background about the wildlife trade policy of the country. Recommendations on the next education and the way to improve the law and policy to support the crocodile farm in Thailand were proposed in this study.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

____ / ____ / ____

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์รองลาภ สุขมาสรวง ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์อุทิศ ภูฏอินทร์ กรรมการวิชาเอก อาจารย์สุทธิศักดิ์ สินธุนาวา กรรมการวิชาการ
ที่ให้คำปรึกษาในการค้นคว้าวิจัย ตลอดจนตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ และ
กราบขอบพระคุณอาจารย์วีระภาส คุณรัตนศิริ ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย ที่ให้คำแนะนำในการแก้ไข
วิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์โครงการปริญญาโท สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้ทุกท่าน
ที่ได้อบรมสั่งสอน และมอบความรู้อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป และ
ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่โครงการปริญญาโท สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้ ที่ช่วยเหลือและให้
คำแนะนำต่างๆ

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ส่วนอนุญาตและจัดการประมง สำนักบริหารและจัดการประมง
กรมประมง ที่ให้ความอนุเคราะห์ฐานข้อมูลผู้เพาะเลี้ยงจระเข้และคำแนะนำในการวิจัย ตลอดจน
เจ้าหน้าที่สำนักงานประมงจังหวัดทุกจังหวัด ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลผู้เพาะเลี้ยง
จระเข้

ขอขอบพระคุณ คุณโสภณา บุญญาภิวัฒน์ หัวหน้ากลุ่มงานสมุทรศาสตร์ สถาบันวิจัยและ
พัฒนาเทคโนโลยีประมงทะเลลึก กรมประมง ที่ให้โอกาสและสนับสนุนผู้วิจัยจนกระทั่ง
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณเพื่อนบัณฑิตรุ่นที่ 8 โครงการปริญญาโทการบริหาร
ทรัพยากรป่าไม้ ที่ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดมา

ด้วยความดีหรือประโยชน์อันใดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่คุณแม่ และพี่ชาย ที่ได้
อบรมและให้กำลังใจ ตลอดจนให้การสนับสนุนผู้วิจัยมาตลอดในทุกเรื่อง

ไพโรจน์ หน่ายมี

ตุลาคม 2550

สารบัญ

หน้า

สารบัญ	(1)
สารบัญตาราง	(2)
สารบัญภาพ	(4)
คำนำ	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
การตรวจเอกสาร	5
อุปกรณ์และวิธีการ	31
อุปกรณ์	31
วิธีการ	31
ผลและวิจารณ์	39
ผล	39
วิจารณ์	65
สรุปและข้อเสนอแนะ	74
สรุป	74
ข้อเสนอแนะ	76
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	78
ภาคผนวก	81
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	82
ภาคผนวก ข กฎกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับที่ 5 พ.ศ.2537	89

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนฟาร์มจะเข้าในประเทศไทย จำแนกตามภูมิภาค	9
2	มูลค่าการส่งออกจะเข้าและผลิตภัณฑ์จะเข้า	11
3	ฟาร์มเพาะเลี้ยงจะเข้าในประเทศไทยที่ผ่านการรับรองจากไซเตส	12
4	จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้เพาะเลี้ยงจะเข้าจำแนกตามเพศ	40
5	จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้เพาะเลี้ยงจะเข้าจำแนกตามช่วงอายุ	40
6	จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้เพาะเลี้ยงจะเข้าจำแนกตามระดับการศึกษา	41
7	จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้เพาะเลี้ยงจะเข้าจำแนกตาม ประสบการณ์การเลี้ยง	41
8	จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้เพาะเลี้ยงจะเข้า จำแนกตาม วัตถุประสงค์การเลี้ยง	42
9	จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้เพาะเลี้ยงจะเข้าจำแนกตาม การจัดการในฟาร์ม	42
10	จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้เพาะเลี้ยงจะเข้าจำแนกตาม ความถี่ในการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายการค้าสัตว์ป่า	43
11	จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้เพาะเลี้ยงจะเข้าจำแนกตามแหล่งรับซื้อจะเข้า	44
12	ระดับความรู้เกี่ยวกับนโยบายการค้าสัตว์ป่าของผู้เพาะเลี้ยงจะเข้า	46
13	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายการค้าสัตว์ป่า	54
14	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายการค้าสัตว์ป่า จำแนกตาม ระดับการศึกษา	60
15	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายการค้าสัตว์ป่า จำแนกตาม ประสบการณ์ในการเลี้ยงจะเข้า	60
16	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายการค้าสัตว์ป่า จำแนกตาม วัตถุประสงค์ในการเลี้ยงจะเข้า	61
17	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายการค้าสัตว์ป่า จำแนกตาม การรับรู้ข่าวสารวิชาการเกี่ยวกับนโยบายการค้าสัตว์ป่า	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายการค้าสัตว์ป่า จำแนกตาม การจัดการภายในฟาร์มเพาะเลี้ยงจระเข้	62
19	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายการค้าสัตว์ป่า จำแนกตาม ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการค้าสัตว์ป่า	63
20	สรุปการทดสอบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อนโยบายการค้าสัตว์ป่า จำแนกตาม ตัวแปรอิสระ	64

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

29

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ –นามสกุล	นายไพโรจน์ หน่ายมี
วัน เดือน ปี ที่เกิด	7 มกราคม 2525
สถานที่เกิด	จังหวัดนครนายก
ประวัติการศึกษา	ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (ประมง) คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักวิชาการประมง 3
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีประมงทะเล สำนักวิจัยและพัฒนาประมงทะเล กรมประมง